

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
INSTITUTI I ZHVILLIMIT TË ARSIMIT

Rruga Naim Frashëri Nr 37, Tiranë , ALBANIA

PROGRAMI I ZHVILLIMIT PROFESIONAL PËR EFEKT MARRJEN E SHKALLËVE TË KUALIFIKIMIT TË MËSUESVE TË LËNDËS SË GJUHËS ANGLEZE

1) HYRJE

Programi i zhvillimit profesional për efekt marrjen e shkallëve të kualifikimit të mësuesve të Gjuhës Angleze është hartuar nga grupi i punës, i ngritur nga Instituti i Zhvillimit të Arsimit – IZHA, për t’u ardhur në ndihmë të gjitha Drejtorive Arsimore Rajonale dhe Zyrave të Arsimit të rretheve, si dhe të gjithë mësuesve të lëndës së Gjuhës Angleze për t’u përgatitur për testimin kombëtar për marrjen e shkallëve të kualifikimit.

Programi është zhvilluar duke iu përgjigjur kërkesave që MASH-i ka vendosur për mësuesit që kualifikohen. Programi është hartuar duke mbajtur parasysh se fushat kryesore në të cilat testohen njohuritë dhe aftësitë e mësuesve janë:

- dokumentët zyrtarë,¹ të cilat kanë të bëjnë me veprimtarinë mësimore – edukative të mësuesve,
- programet përkatëse lëndore,
- aspekte të pedagogjisë dhe metodologjisë në mësimdhënie-nxënie në përgjithësi, si dhe të lëndës së Gjuhës Angleze në veçanti,
- përmbajtjen shkencore të lëndës së Gjuhës Angleze sipas programeve lëndore përkatëse.

2) QËLLIMI I PROGRAMIT

Programi i zhvillimit profesional për efekt marrjen e shkallëve të kualifikimit të mësuesve të Gjuhës Angleze është hartuar për të mbështetur dhe nxitur zhvillimin profesional të tyre. Programi është hartuar nga grupi i punës duke mbajtur parasysh përmbushjen e dy qëllimeve kryesore:

¹ Është fjala për të gjithë dokumentët ligjore, urdhëresat dhe udhëzimet e MASH që zbatohen në shkollë, duke u përqendruar në ato të viteve të fundit.

- *Së pari*, të ofrohet si një program orientues për t'u ardhur në ndihmë Drejtorive Arsimore Rajonale dhe Zyrave të Arsimit të rretheve, si dhe të gjithë mësuesve të lëndës së Gjuhës Angleze në arsimin parauniversitar për të realizuar veprimtaritë kualifikuese dhe trajnuese në bazë rrethi. Në këtë aspekt, programi mund të plotësohet nga DAR/ ZA-të përkatëse, sipas kushteve dhe mundësive konkrete.
- *Së dyti*, si një program i detyruar, veçanërisht për mësuesit që këtë vit do të marrin shkallët e kualifikimit, në mënyrë që ata të realizojnë një përgatitje gjithëvjetoje, për të përballuar me sukses kërkesat që ka testimi kombëtar për efekt marrjen e shkallëve të kualifikimit.

Programi synon:

- Rritjen e përgjegjshmërisë së mësuesve për njohjen dhe zbatimin e legjislacionit arsimor e në mënyrë të veçantë të risive më të fundit të reformës arsimore.
- Rritjen e aftësive dhe kompetencave profesionale të kuadrit mësimdhënës, për të ndikuar drejtpërdrejtë në rritjen e efektivitetit të procesit mësimor, drejt një mësimdhënieje të suksesshme.
- Rritjen e përgjegjshmërisë së mësuesve për domosdoshmërinë e njohjes së koncepteve bazë dhe ligjësive shkencore të lëndës si dhe të zbatimit të tyre në praktikë, në përputhje me specifikat e moshës së nxënësve dhe të klasës ku japin mësim.
- Realizimin në praktikë nëpërmjet demonstrimit konkret të aftësive të fituara, e në mënyrë të veçantë nëpërmjet vlerësimit të arritjeve përmes testimit.

3) PËRMBAJTJA E PROGRAMIT

Programi i zhvillimit profesional për efekt marrjen e shkallëve të kualifikimit të mësuesve të Gjuhës Angleze është strukturuar sipas fushave kryesore të zhvillimit profesional, të përmendura më sipër, për të cilat testohen mësuesit. Për secilën fushë janë renditur njohuritë dhe aftësitë bazë që duhet të zotërojë mësuesi i lëndës së Gjuhës Angleze që të përmbushë me sukses rubrikat e testimit.

Programi është ndërtuar duke patur si pikënisje standardet bazë të përgjithshme të mësuesit si dhe bazohet në standardet e mësuesit të lëndës Gjuhë Angleze. Përshkallëzimi i kompetencave profesionale që lidhen me secilën fushë të testimit do ta ndihmojnë mësuesin që të identifikojë nevojat e tij dhe çështjet në të cilat duhet të thellohet më shumë.

Për të qenë lehtësisht i përdorshëm, programi është paraqitur sipas një formati të caktuar. Sipas këtij formati, për secilën fushë prezantohen kompetencat që

mësuesit duhet të zotërojnë në fushën e njohurive dhe aftësive si dhe literatura përkatëse rekomanduese që u vjen në ndihmë për zotërimin e këtyre kompetencave.

PËRMBAJTJA E PROGRAMIT	
Fusha : Dokumentet zyrtare	
Rezultati Mësuesi do të jetë i aftë të...	Literatura
<ul style="list-style-type: none"> • njohë dhe zbatojë Dispozitat Normative për arsimin parauniversitar; • njohë, zbatojë dhe respektojë rregulloren e brendshme të shkollës; • njohë dhe respektojë të drejtat e nxënësve; • njohë dhe zbatojë detyrat dhe të drejtat e tij; • respektojë dhe ndihmojë Qeverinë e nxënësve për mbarëvajtjen e procesit mësimor; • njohë dhe zbatojë programin mësimor të gjuhës angleze për klasat përkatëse; • hartojë plane mësimore në funksion të zhvillimit të kapaciteteve në klasë e shkollë; • përdorë në orën e mësimit teknika mësimdhënieje që rrisin përfshirjen e nxënësve në mësim; • organizojë orë të lira në funksion të objektivave të arritjes së nxënësve; • krijojë marrëdhënie reciproke me nxënësit dhe me prindërit; • hartojë plan pune të aktiviteteve të ndryshme brenda dhe jashtë shkolle në funksion të rritjes së cilësisë së mësimdhënies së gjuhës angleze në shkollë. Kjo të realizohet edhe me ndihmën e komitetit të prindërve; • bashkërendojë planin e tij mësimor dhe edukativ me atë të gjithë shkollës; • ngrejë grupet e ndihmës në klasë e jashtë saj për nxënësit e prapambetur, me qëllim që edhe ata të arrijnë objektivat e arritjes në klasë; • përditësohet me të rejat shkencore të mësimdhënies së gjuhës angleze. 	<ul style="list-style-type: none"> • Dispozitat Normative për arsimin parauniversitar (DN) • Të drejtat e nxënësve (Neni 21) • Qeveria e nxënësve (Neni 37) • Mësuesi, të drejtat e detyrat (Nenet 43,44,45) • Organet kolegjiale në shkollë (Nenet 51, 53, 54) • Udhëzimi Nr. 49, dt. 27.12.2006 i MASH "Për hartimin e objektivave të arritjeve të nxënësve" • Udhëzimi Nr.38 , dt.09.10.2007 i MASH "Për zhvillimin e orëve të lira në shkolle" • Udhëzimi Nr. 35, dt.09.10.2007 i MASH "Për lirinë e mësuesit për orët mësimore të parashikuara në programin lëndor" • Udhëzimi Nr. 37, dt.09.10.2007 i MASH "Për paraqitjen e personelit të shkollës në mjediset shkollore" • Udhëzimi Nr. 21, datë 23.07.2010 "Për normat e punës mësimore edukative dhe numrin e nxënësve për klasë në institucionet e Arsimit Parauniversitar" • Udhëzimi i MASH, Nr. 26 datë 10.08.2010 "Për mbarëvajtjen e punës mësimore edukative në sistemin e Arsimit Parauniversitar në vitin shkollor 2010-1011. • Udhëzimi i Alterteksit 2010-2011 • Rregulloren Nr 4998, datë 27.07.2010 për vlerësimin e nxënësit në gjimnaz • "Kualifikimi i mësuesve – Teste 2008, 2009 2010", IKT – Maj 2008 • Botime të ISP, IKT dhe IZHA, për zhvillimin profesional të mësuesve • Kuadri European i Referencave për Gjuhët, • Etj.

Fusha : Programet lëndore

Rezultati Mësuesi do të jetë i aftë të...	Literatura
<ul style="list-style-type: none"> • njohë programin e gjuhës angleze të klasës që jep mësim; • zbatojë programin me rigorozitet; • pasurojë programin me dije nga jeta dhe gjuha praktike • zhvillojë të menduarit kritik tek nxënësit; • rrisë pavarësinë e nxënies në klasë e jashtë saj; • zbërthejë programin me qëllim që t'u japë nxënësve dije të qëndrueshme dhe të dobishme për të ardhmen; • përgatisë teste në bazë të programit mësimor të aprovuar nga IZHA e MASH. 	<p>Programin e lëndës së gjuhës angleze për klasën përkatëse,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Standardet e mësuesit të gjuhës së huaj, • Kuadri European i Referencave për Gjuhët, • Autonomous learner nga David Little Etj.

Fusha : Aspekte të pedagogjisë dhe metodologjisë në mësimdhënie-nxënie

Rezultati Mësuesi do të jetë i aftë të...	Literatura
<ul style="list-style-type: none"> • njohë tipet e nxënësve; • aktivizojë të gjithë nxënësit në procesin mësimor; • përshtatë programin dhe të ndërtojë punën në bazë të kapaciteteve që ka në klasë në përputhje me objektivat e arritjes së nxënësve; • bëjë vlerësim të drejtë në përputhje me standardet e arritjes së nxënësve; • njohë psikologjinë e nxënësve; • organizojë punë me grupe; • përdorë metoda, mënyra dhe teknika të larmishme të mësimdhënies; • motivojë nxënësit në klasë e jashtë saj; • zhvillojë aftësitë gjuhësore (të lexuarit, të folurit, të dëgjuarit dhe të shkruarit); • zhvillojë aftësitë edukative në klasë e jashtë saj; • zhvillojë ndërveprimin gjatë orës së mësimt; • jetë organizator, ndihmës, orientues dhe shpjegues gjatë gjithë procesit të mësimt të gjuhës angleze; • në qendër të mësimdhënies të jetë nxënësi dhe detyra e tij në ndërveprim me të tjerët. 	<p>Botime te Institutit te Zhvillimit te Arsimit,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kuadri European i Referencave për Gjuhët, • Botime metodologjike, • Burime interneti, • Etj.

Fusha : Përmbajtja shkencore e lëndës

Rezultati Mësuesi do të jetë i aftë të...	Literatura
<ul style="list-style-type: none"> • njohë mirë gjuhën angleze në të gjitha aftësitë gjuhësore (shkrim, lexim, dëgjim, të folur); • përditësohet me prurjet e reja të gjuhës angleze; • ndjekë dinamikën e pasurimit të gjuhës angleze; • përdorë fjalët dhe shprehjet e reja në pjesë leximi, dialogje apo mjedise të tjera gjuhësore që janë më afër gjuhës amtare; • njihet me sjelljet e reja shoqërore; • njohë kulturën e vendeve anglishtfolëse; • njohë historinë e tyre. 	<ul style="list-style-type: none"> • Botime te Institutit te Zhvillimit te Arsimit • “Mësimdhënia me në qendër nxënësin” QTKA, 2005, • Buletini ISP, “lëndët shoqërore” , • Kurrikula dhe shkolla, Gjuhë e Huaj-10, IKS-2007, • Në Fokus të Ndryshimeve Kurrikulare, Gjuhë e Huaj, Për zhvillimin Profesional, QTKA-2005, • Gjuha e komunikimit- një aftësi e rëndësishme në mësimin e gjuhës së huaj, QTKA-2005, • Modele operative të të mësuarit të një gjuhe të huaj, QTKA-2006, • Zhvillimi i komunikimit në situata të caktuara shoqërore e psikologjike, IKS-2007. • Grup autoresh, Kuadri i Përbashkët i Referencave për Gjuhët, Tirane, 2006. • Grup autorësh, Portofoli i Gjuhëve të Huaja, Tiranë, 2006 • Website të ndryshme • Etj.